

ВПЛИВ ОХОЛОДЖЕННЯ НАСІННЯ ПРИ ОБРУШУВАННІ НА ВМІСТ ОЛІЇ У ЛУШПИННІ

Врюкало К.П., Тесленко С.О., Перевалов Л.І.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків*

На кафедрі технології жирів і продуктів бродіння НТУ «ХПІ» проводяться роботи по створенню нової безвідходної технології переробки насіння соняшника, особливістю якої є повне використання харчового потенціалу насіння при мінімальних втратах якості харчових компонентів (олії та білків). При обрешуванні насіння, побічним продуктом є лушпиння. Однією з його хімічних складових є ботанічна олія, що міститься на рівні 1,9 – 2,2% масових, а у нових гібридів вона досягає 4,5%. Обрешуючи насіння, а потім розділяючи отриману рушанку, вміст олії у лушпинні підвищується за рахунок контакту останнього з цілим, а особливо з подрібненим ядром, січкою та олійним пилом.

Мета нашої роботи полягає у визначенні впливу температури при обрешуванні на вміст олії у лушпинні.

Для експерименту було обрано гібрид насіння соняшнику «Український F1» з вологістю 1%, фракції 3,2 – 3,4мм по товщині з товарним вмістом олії у лушпинні 2,12% (на абсолютно суху речовину).

Температура охолодження в дослідях варіюється у межах +10°C (звичайне обрешування по технології М.П. Іхно), а далі через 20°C до мінус 70°C та при мінус 196°C.

Обрешування охолодженого насіння проводили на відцентровій «насінерушці – 2Іхно» при кількості оборотів ротору яка дорівнює 1200, 1400, 1600 об/хв.

Результати експериментів підтвердили вплив температури охолодження насіння під час обрешування на зменшення заоліювання лушпиння в інтервалі від 0°C до мінус 50°C. При подальшому зниженні температури, заоліювання лушпиння збільшується за рахунок підвищення у рушанці вмісту подрібненого ядра, січки, а головне олійного пилу.